



Lasten, nuorten ja perheiden palvelu- jaoston työpajan tulokset koskien lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan palveluverkkoa

Kootut ja teemoitellut tulokset työpajasta 10.10.2023

Työpajassa käsitellyt kokonaisuudet

- 1. Toimialan mahdolliset, nopeaa ratkaisua vaativat erityiskysymykset palveluverkkoon liittyen**
- 2. Keskitetyt palvelut**
- 3. Lähipalvelut**
- 4. Teknologiset palvelut / etäpalvelut**
- 5. Liikkuvat palvelut**
- 6. Monituottajamallin hyödyntämisen mahdollisuudet**



1. Toimialan mahdolliset, nopeaa ratkaisua vaativat erityiskysymykset palveluverkkoon liittyen

Perhekeskukset

- Perhekeskusten osalta tärkeää hyvä saavutettavuus, esteettömyys ja turvallisuus ja että tilat vastaavat toimialan tarpeita.
- Perhekeskusmallien toteuttaminen ja kehittäminen.
- Perhekeskusten ja järjestöyhteistyön koordinointiin resurssi
- Neljä perhekeskusalueetta, joille tulee laajat perhekeskukset
- Valmisteltuja perhekeskuksia vietävä määrätietoisesti eteenpäin

Muut tiettyä palvelua koskevat

- Lastensuojelun maineen kohentaminen; tarkoitus auttaa ja yhdessä ratkoa haasteita lastensuojelun avulla.
 - Työntekijöiden jalkautuminen ja työn esille tuominen perheiden keskuudessa.
- Kulttuurivaikutusten arviointien toteuttaminen lastensuojelun näkökulmasta.
- Päihde-, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen porrasteisuuden selkeys ja kaikkien tasojen saatavuus

Henkilöstö

- Vakanssien lisääminen niille osa-alueille, joissa halutaan lisätä oman toiminnan osuutta palvelutuotannossa.
- Perhekeskusten ja järjestöyhteistyön koordinointiin resurssi
- Työntekijöiden saatavuuden parantaminen ja osaamisen varmistaminen on erittäin tärkeää palveluverkon toimimisen kannalta.
- Pullonkaulojen ratkaiseminen, eli henkilöstötilanteen parantaminen

Muut

- Palvelutuotantoanalyysi pohjaksi nopeiden ratkaisujen arviointityölle
- Omien palveluiden osuuden lisäämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tämä vaatii strategista näkemystä.
- Palveluaikojen laajentaminen ilta- ja viikonlopuille mahdollistaa palvelujen saatavuutta ja joustavuutta asiakkaiden suuntaan
- Asiakassegmentointi
- Peijas-kampusta tärkeä edistää



2. Keskitetyt palvelut

Palvelujen fyysinen sijainti

- Hyvinvointialueen palveluiden sijoittaminen olemassa oleviin palvelukeskittyisiin, mm. tuleva Tikkurilan oppimiskampus (esim. Nuppi)
- Hyvinvointialueen jako itä-länsi-pohjoinen-akselilla toimiva.
- Erityisesti peruspalveluita (esim. lastenneuvolat) on tarpeen olla laajemmin useammista pisteistä saatavilla, erityispalveluita voidaan järjestää keskitetysti.
- Keskitettyjä palveluita perusteltua sijoittaa niihin paikkoihin, joissa ihmiset muutenkin liikkuvat paljon.

Muut

- Yhden luukun neuvonnan ja ohjauksen toimintamalli, jotta asiakkaan ei tarvitse itse tietää, mihin palveluun hän kuuluu ja minne ottaa yhteyttä.
 - Tämä mahdollistaa myös kevyempiin palveluihin ohjaamisen, mm. järjestöjen, kuntien, seurakuntien palvelujen hyödyntämisen ja asiakkaiden ohjaamisen oikeiden palvelujen piiriin.
- Lapsiperheiden palvelujen ja aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen työparius ja kytkös terveyskeskuksiin
- Kansallisten sosiaalipalvelujen porrastuksen selvityshenkilötyö
 - Vaativat palvelut otettava huomioon



3. Lähipalvelut

Neuvolat

- Lastenneuvolat työryhmän näkemyksen mukaan tärkeä tuottaa lähipalveluna (mm. Martinlaakso ja Myyrmäki).
- Erityisesti peruspalveluita (esim. lastenneuvolat) on tarpeen olla laajemmin useammista pisteistä saatavilla, erityispalveluita voidaan järjestää keskitetysti.
- Neuvolaverkoston laajentamistarve?

Opiskeluhoolto

- Koulu- ja oppilasterveydenhuollon osalta työryhmä katsoi, että lakisääteiset terveystarkastukset on tärkeää tuottaa lähipalveluna. Suun terveydenhuolto voi olla liikkuvana palveluna järjestetty oppilaitosten yhteyteen
- Opiskeluhouollossa tiivis yhteistyö kuntien kasvatus- ja sivistyspuolen kanssa

Muut

- Lähipalvelu on sellainen, joka on mahdollisimman lähellä omaa kotia – saavutettavuus.
- Monikulttuurisuuden ja kielen huomioonottaminen palveluissa
- Varhaisen tuen kotiin vietävien palvelujen ja perheohjauksen vahvistaminen
- Ammatillisen ja vapaa- ja vertaistuen yhdistäminen, jotta tukea saadaan ennaltaehkäisevänä ja monipuolisesti
- Varhaiskasvatusyhteistyöhön panostaminen
- Tilojen käyttäminen ja hyödyntäminen varsinaisten virka-aikojen ulkopuolella. Tuo tilatehokkuutta ja kustannushyötyjä.
 - Myös ulkopuoliset käyttäjät



4. Teknologiset palvelut / etäpalvelut

Saavutettavuus / yhdenvertaisuus

- Yhdenvertaisuusnäkökulmasta digitaalisten palveluiden kehittäminen tärkeää. Digipalvelut voivat hyvin täydentää olemassa olevaa palveluvalikoimaa.
- Saavutettavuusnäkökulma huomioitava:
 - digipalvelut ovat helppoja käyttää
 - mahdollisuuksien mukaan hyödynnettäisiin sellaisia alustoja, joita ihmiset jo muutenkin käyttävät
 - palvelut olisivat maksuttomia.
- Digitaalisten palveluiden kehittämisessä huomioitava kielelliset tarpeet.
- Teknologisten palvelujen hyödyntäminen kielellisten haasteiden ratkaisemisessa.

Kohderyhmät / palvelut

- Erityisesti nuoret tärkeä kohderyhmä. Myös muilla väestöryhmillä (myös vanhuksset) digitaaliset palvelut voisivat tuoda lisäarvoa, mm. kotona asumisen tukeminen.
- Etäpalveluita voi hyödyntää esimerkiksi terapiapalvelujen tuottamisessa.
- Digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen vanhempien osallistamisessa ja verkostojen työskentelyn mahdollistamisessa.
- Neuvontaa ja ohjausta voidaan järjestää myös digitaalisesti.
- Koordinaatio järjestöjen kanssa
 - Järjestöjen etäpalvelut ja chatit

Henkilöstö

- Etäpalveluja tuottaessa tilatarve vähentyy. Mahdollistaa myös henkilöstölle joustavan ja paikkariippumattoman työn tekemisen.
- Työn tekemisen automatisointi/digitalisointi mahdollisuuksien mukaan: esim. tuloksetyösten laatiminen. Tämä vapauttaa työntekijöiden aikaa varsinaiseen palvelutyöhön.

Muut

- Teknologiaa tulee hyödyntää ihmislähtöisesti
- Etäpalvelut vaativat myös resursointia – muiden alueiden kanssa tehtävä yhteistyö esim. yhteishankintoina



5. Liikkuvat palvelut

Palvelut

- Uudet liikkuvat palvelut: mm. matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut. Näiden saralla yhteistyö 3. sektorin kanssa.
- Suun terveydenhuolto voi olla liikkuvana palveluna järjestetty oppilaitosten yhteyteen.
- VAKEbussi-kokeilun jatkaminen ja toimintamallin jatkokehittäminen

Maksuttomuus

- Lapsiperheiden kotipalvelujen maksuttomuus
- Maksuttomuuteen merkittävä investointi

Muut

- Liikkuvat, parakkityyppiset ratkaisut voivat mahdollistaa palvelujen tuottamista myös silloin, kun muita ratkaisuja ei ole.
- Henkilökohtainen budjetointi pitkäaikaisessa tuen tarpeessa



6. Monituottajamallin hyödyntämisen mahdollisuudet

Järjestöyhteistyö

- Matalan kynnyksen palveluissa yhteistyö järjestöjen kanssa tärkeää, mm. nuorten mielenterveysasiat.
- Järjestötoimintaan satsaus (järjestöavustukset)
- Järjestöyhteistyön koordinaatio
- Järjestöosaamisen rakentaminen osaksi palveluketjua

Palvelujen järjestämistapa (omat palvelut / ostopalvelut ym.)

- Omien palveluiden osuuden lisäämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tämä vaatii strategista näkemystä. Painopisteen siirtäminen ostopalveluista omaan toimintaan.
- Vakanssien lisääminen niille osa-alueille, joissa halutaan lisätä oman toiminnan osuutta.
- Ostopalveluiden osalta on tärkeää panostaa myös valvontaan.
- Millä toimenpiteillä voisimme kannustaa ostopalvelujen palveluntuottajia tuottamaan vaikuttavaa palvelua? Hankintojen sopimusehtojen tarkastelu.
- Palveluseteli-vaihtoehdon hyödyntäminen. Tunnistetaan palvelut, joissa palveluseteli on toimiva vaihtoehto. Vähentää parhaimmillaan hallinnollista taakkaa ja tuo asiakkaille lisää valinnan mahdollisuuksia. Voi nopeuttaa palveluihin pääsyä

Muut

- Hankintakriteerien päivittäminen hankintojen laadun varmistamiseksi. Valintakriteereissä painoarvoa myös laadulle.
- Perheiden jälleenyhdistämisen kehittäminen.
- Vertaistuen kehittäminen.
- Kumppanuustoiminta
- Pitkäjänteisyys
- Tuotantotapa-analyysin hyödyntäminen
- Palveluekosysteemin kehittäminen
 - Tiedon tuottaminen
 - Toiminnan vaikutustenarviointi
 - Uudet mittarit